

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Váár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL
ÜGYVÉD.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA.

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 6 kor. (Külföldre) 12 kor.
Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.
Kéziratok nem adatkak vissza.

A törökök.

Csikszereda, 1912. november 25.

Évszázados harcaink ellenére, a melyeket egymással vívtunk, mindig a nyílt, férfias és mi fő, lovagias ellenfelet becsültük a török nemzetben. Ma is, a mikor európai birtoklásának alkonyát látjuk, ma is, és éppen mély szerencsétlensége idejében, őszintén vele érünk. Sajnáljuk ezt az erős, bátor, uri nemzetet, sajnáljuk elsősorban, mert rokonnak, de különösen azért a tragikus sorsáért, hogy épp akkor, a mikor a barbárság nyomasztó és méltatlan bilincseit lerázza magáról, épp akkor, a midőn ő is az európai államok mintájára parlamentet, vallásszabadságot, egyenlőséget, sajtószabadságot, iskolákat, stb. teremtett önmagának és népeinek, épp akkor, a hirtelen átmenetből eredő belső vizállyat és gyöngöséget felhasználva, reá rohantak keresztény szomszédjai és először az olasz, azután a montenegrói, a szerb, a bolgár és a görög, egyesült erővel irtó háborút indítottak ellene.

A mint közel három évszázaddal előtt rokon turáni nép, a magyar, állította meg a török hódító seregek európai előrenyomulását, azonképpen most is turáni nép, a bolgár, vívta ki a rokon török ellen a döntő ütközeteket. Bár meg igen véres csaták előtt állanak a bolgárral szövetséges nemzetek, mert a török lassan mozog, mint minden keleti nép és bár igen lehetséges, hogy végső küzdelemben, ázsiai seregeivel megerősödve, az iszlám fanatikus erejétől langra gyulva, élet halál harcot viva elküvel, még igen fájdalmas sebeket ejtethet a szövetséges hadakon, — mégis, az oszmán birodalom európai

uralmának úgy látszik, végső akkordjai most játszódniak le Sztambul kapui előtt.

Ha ez a törökökre végtelen szomorú eset, a mivel azonban a török nép szívében régóta számol, el is következik, — ez a visszahuzódás a kisázsiai nagy és gazdag birodalomba, csak javára válik majd Törökországnak. Saját ősi honában, összeszorítva, tehát bizonyos nyomás alatt egyrészt, másrészt fölszabadulva az állandóan csak tömérdek bajt okozott európai tartománytól, a belső megerősödésnek, a gazdasági fejlődések, az igazi komoly, produktív reformoknak élhet ezentul.

Igaz, hogy keresztény civilizált szomszédjai akkor is prédára lesve, hol ez, hol azzal az ürüggyel még további tartományokat is igyekeznek majd maguknak lefoglalni. Így csak nem bizonyos, hogy Anglia a máris hatalmában álló Egyiptomot és ennél a kövér faltnál meg nem állva, a szomszédos Palesztinát is az angol világbirodalomhoz akarja kapcsolni, hogy ezzel talán mindjárt Arabián és az angol Dél-Perzsián át, afrikai birtokait ázsiai kolóniáival kösse össze. Hogy Oroszország nem törekszik-e majd szintén transzkaukázusi kormányzóságot nagyobbítani, esetleg egészen a Középtengerig, hogy végre „meleg” tengerhez jusson, az könnyen megeshetik.

Szóval Törökországra nézve kívánatos, ha mostani végzetes háborúját mihamarabb és minél jobban befejezi, még európai tartományainak majdnem teljes elvesztése árán is. Kívánjuk, hogy ez az emberirtó, véres balkáni háború mielőbb bevégeződjék, a legyőzött lehető kiméltése mellett; kívánjuk, hogy

Balkán népei végre elérve vágyaikat, kellő határok között szintén a belső konszolidációnak szentelhessek megnövekedett erejüket; kívánjuk azonban különösen, hogy Törökország jövőendő létét és fejlődését akképpen biztosítsa, hogy teljesen szakítva a régi negatív szellemmel, a tevékeny, pozitív és teremtő irányt tegye magáévá. Az a nemzet, a mely ma nem halad egész lélekével és teljes erejével, egységesen és céltudatosan a kultúrával, annak vége van, azt a haladó, erősödő többi nemzetek előbb-utóbb, de biztosan magukba olvasztják.

Nincs jobb tanácsunk Törökországnak, mint: tisztességgel befejezni a balkáni háborút, okos békét kötni a szövetségesekkel, úgy a hogy az Lausanneban sikerült és ezután teljes odaadással, a mai civilizáció minden jó és hasznos vívmányának fölhasználásával, a belső megerősödésnek, a reudezésnek, a komoly, tartalmas, dicsőséges, de békés előrehaladásnak szentelni minden erőt.

Az erdélyi statusgyűlés.

Csikszereda, 1912. november 21.

Az ideai statusgyűlés szokatlanul nagy érdeklődés mellett folyt le Kolozsvárt.

A statusgyűlés főérdeke az a világi elnökválasztás volt, melyet fokozott az a körülmény, hogy gróf Majláth Gusztáv Károly, Erdély népszerű katolikus főpástorja e hóban ille meg pappá szentelésének negyedszázados és püspöki kinevezésének tizenötödik évfordulóját. Erdély katolikus népe e statusgyűlésen fejezte ki szeretetét és ragaszkodását buzgó főpástorja iránt.

Az erdélyi mágnásvilág legelőkelőbb férfiai

és a katolikus értelmiség kiválóságai teljes számmal jelentek meg az ünnepélyes színezetű gyűlésen.

Majláth püspök az egybegyűlték zugó eljenzésétől kísérve foglalta el elnöki székét. Mellette a baloldalon gróf Lázár István alelnök és Sperker Ferencz jóságigazgató, a jobb oldalon pedig Fejér Gerő dr. statusi referens foglaltak helyet. A gyűlésen igen sokan voltak láthatók vármegyénkbeli is.

Mikor gróf Majláth püspök az elnöki emelvényen helyet foglalt, dr. Farkas Lajos egyetemi tanár lépett elő és a kiváló főpástort, papi működésének 25 éves és püspökségének 15 éves jubileuma alkalmából, a status nevében üdvözölte, azután pedig átnyújtotta az ebből az alkalomból készített és a statusagok névaláírását magában foglaló diszalbumot.

Az üdvözlő szavak elhangzása után Majláth püspök meghatótt hangon, igen szép beszéddel válaszolt, melyet percekig tartó viharos taps és éljenzés követett.

Hosszasan tárgyalta a statusgyűlés az újra elővett kepmegváltás ügyét. A székely nép ezen roskadásig súlyos terhének eltörlése érdekében már küldtek feliratot a kultuszminiszterhez, élesen kiemelve, hogy ennek az egész világon páratlanul álló nagy adónak tovább hordozása a székely nép által lehetetlenség s egyuttal végzetes is úgy a hitéletre, mint magára a nemzetre, melynek keleti őrtornya csak a lelki és anyagilag raorganizált székelység lehet.

Balázs András kérte a közgyűlést, hogy intézzen újabb feliratot a kormányhoz, keresse meg hathatós támogatásra a székely kirendeltséget és kérje meg a törvényhatóságok jelenlevő tagjait, hogy saját területekben kezdeményezzenek akciót az ügy sikere érdekében.

Sándor János kijelentette, hogy ez a kérdés nemcsak az erdélyi papság ügye, hanem a székelység és így az egész országé is. És ez

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Féltlek...

Oh minden porcikám remeg
A gondolatra: mást szeret...
Mint tűzvész nyári délután
— Viharral hogyha jó talán —
Elhamvaszt minden virágot
Pusztít minden kincset, álmot;
Mint orkán véres tengeren
Ha megindul a sord elem —
Előnt tán egy félvilágot
Hullámsírba gyűr sok vágyot:

Ugy omlik rám a győtrelem
Minden pirosló reggelen...
Hogy nem szeret, hogy vége már
Mit szive rejti, mit keble zár...
Mást ölel két forró karja
Lelkemnek nincsen nyugalma...
Vére tükön megcsal engem
Szeretni is mért szerettem
Ha lángolok, égek érte
Kínzó parázs majd életet...

Meggyullaszt a leheletem
A tűzek tűzét érzem...
Hogy más érne egysszer hozzád
A győtrelemeket lehozzák
Mind mi szerzte a világon
Bolyong messze láthatáron...
Hogy egy csókdó másnak adjad
A szívemen százat szagát...
Oh ne keresd, hogy merre, hol:
Itt bennem ég most a pokol!

Márai Ferencz Rlla.

Háborus tárcalevelek.

Mit csinál a szultán? — Az új törökök. —
Segítő csapatok.

Miután a próféta köpenyegénél való napi imádsága a fényes kapu hatalmas urának és Mohamed földi helytartójának nem használt, mert a török fegyverek csak nem tettek kárt az ellenségben, — a szultán sírva fakadt és azt csinálja, amit a hortobágyi csikós, ha elhagyja babája: leissza magát. Ámbár a korán törvényei szerint mindennemű szesz ital élvezése tilos, az ilyen sorcsapásban még a szultántól se lehet rossz néven venni, ha borba temeti a bánatát.

Förster Ottó országgyűlési képviselő egy ízben Kecelen Pozsgay István elvtárs és országgyűlési képviselő mellett mondott kortes beszédet. Ebben a következő is foglaltatott: „Minden kerületnek olyan képviselője van, amilyet megérdemel”. Azért kell megválasztanotok a mostant! A Försterben — mottoját lehetne a szerencsétlen Törökországra is alkalmazni. Minden ország olyan királyt érdemel, amilyen maga. És mert a töröknek nemzeti lehangolásában az uralkodója nem tud egyebet csinálni, mint — lelni magát, a sárga földig, — ebben ez a végzet mutatkozik: mi-ért tiszították le Abdul Hamilt, aki bár ha a 70 esztendő taposása, de még se volt akkora arnyékszultán, mint a mostani.

No, de mikor a magyar dicsőség csillaga

lehanyatlott a Csele patakba, — vajjon nekünk milyen királyunk volt? Lány, enerált, 20 éves korában megöregedett ember. Az ország pedig pártvillongásokban gyengült. Akkor ásta meg a török nemzetünk sírját. Mindég úgy van, hogy mikor a nemzetnek lealkonyodása van, az uralkodója se tud egyebet, mint reszketni, hirtelen megöregedni, a próféta köntösénél ajtatoskodni, és végül leinni magát a sárga földig. Valószínű az utóbbi csinálja a korán minden hive, ha ugyan ebben a drága világban telik még — szeszre.

De mit szólunk ahhoz, hogy ebben a nemzetcsapásban a politikai intrika végkép ki nem tudott veszni a török szivekből. A töröknek lába alól az ország gyékényét szedgetik ki, már csak arról van szó, hogy a tengerparton Konstantinápoly mellett egy kis szallagocskaja jusson a töröknek a nagy Balkán félsziget helyett, és ebben a nemzet pusztulásban a villongó honflak pártot ütnek.

Arra a hirre, hogy az új törökök államcsinyt terveztek és belső forradalmat akartak előkészíteni, az ember esze megáll. Igazán nem tudunk olyan nagylelkűek lenni, hogy minden törökbarát érzésünk mellett szánni tudjuk ezt a pusztuló nemzetet. Az a nép, mely nagy nemzeti közszerencsétlenségben belső zavarokat támaszt, villong, cselezővást, tervez és belső zavart támaszt, hogy a tüne-

dező hatalomnak egy kis csúcskét megkaparintsa, vagy hogy tovább panamáshason, jól-lehet a panamázás terén is a pikoló adag lessz azután Törökországban az uralkodó, — nem érdemel szánalmat, nem érdemel részvétet.

Legyelország felosztása európai jogtalan-ság a zsarnoki hatalomnak cudar tulkapása volt. A longyel nemzet imája azért hat asz-vünk közepéig. De Törökország feldarabolása, azok után, amik a szerencsétlen háborúk során történtek, — nem fog felkapasztani európai részvétet. Sőt habár a kultúrának nem világpolgári alakjai az új államalkotók és hódítók: mégis azt hisszük, hogy a kultura nyer vele. Ez a háború bizonyította be leginkább, hogy Törökország régen megérett mostani sorsára és csak Európának egy nagy világháborútól való félelme akadályozta meg, hogy eddig is be nem következett.

De mégis olyan fenntartás nélkül hisszük, a török teljes kizorítását Európából?

Vannak jelenségek, melyek a töröknek kedvezni látszanak. Mindég mondták a törökök a háború során, hogy nekik Ázsiából hatalmas segítő csapatok fognak a harctérre érkezni. És így is volt. A segítőcsapat nem hozott magával fegyvert, de mégis elhoszta a halál borzalmas képét. A törökök segítő csapata a kolera és pevitis, amely a vités bolgár hadseregben is pusztít és legfőbb oka ennek,

MÉRNÖKI IRODA

bányászat, föld- és erdőmér-
rések, ut, vasut, kötélpályák,
ásványvizek, bányagépek,
FÖLDGAZVEZETÉS stb.

Balás Jenő okl. bányamérnök

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 15. szám, I. emelet.

alkalommal nem tehet mást, üdvözli a türelmes, odaadó munkásságot tanúsító papságot, amely csendben, zugolódás nélkül várja a keperendszer eltörését. Hogy ennek meg kell történni, az kétségtelen, mert ez által nagy terhet veszünk le a székely nép anélkül is agyonterhelt vállairól. A székely nép pedig nem szabad elveszzen a nyomorúságok halmaza alatt, mert akkor velük vész Erdély véd-bástyája is.

Ezután Majláth páspók indítványára lelkes üljenzéssel báró Jósika Samut világi elnökké választották meg. Egy ízben már elnöke volt a státusnak, de egészségi állapota miatt kénytelen volt lemondni tisztségéről. A gyűlésen délután jelent meg, hol tartalmas székfoglalót tartott, egyben hálás köszönetét fejezte ki a személye iránt megnyilvánuló bizalomért.

Minket csikiakat különösen érdekel az új statusi referens szereplése. Amint ismeretes, Pál István statusi előadó hosszú éveken át viselt statusi előadói tisztségéről lemondván, helyére éppen egy évvel ezelőtt, dr. Fejér Gerő gyulafehérvári főgimnáziumi igazgató, ellen-jelöltjével szemben nagy szavazattöbbséggel választották meg.

Fejér Gerő dr. bemutatkozása és első nyilvános szereplése az ideai statusgyűlésen volt. És ez fényesen sikerült neki, mert már is megállapíthatjuk, hogy szereplését mindenfelől elfölyönsen fogadták. A gróf Bánffy Miklós dr. szerkesztésében megjelenő Erdélyi Lapok vezető helyen foglalkozik eddigi működésével és arcképet bemutatja olvasóinak.

Kiemeli, hogy az erdélyi rom. kath. status előadója az erdélyi katolikus önkormányzat exponense. Az autonómikus erdélyi egyház-megye első adminisztratív szerve, aki központja, lelke az évszázados autonómiának, a világ e páratlanul álló jogtörténelmi képződményének. Ezen állás viselőjére, éppen exponált voltánál fogva komoly és felelősséges feladatok nehezédtek mindenkor s nehezédnek különösen manapság, amikor az államhatalmi törekvések nem kedveznek az autonómiának. Egész embert kíván ez az állás, aki az önkormányzat szelleméből áradó szabadságérzettel felvértezve, álljon őrt az autonómia mellett, tiszteletben tartva a másét, de megvédve a magunkét.

A kedvező jelek igazolják, hogy az erdélyi rom. kath. státus ezt az egész embert megtalálta Fejér Gerő dr.-ban. Vele született szabadság szerete, egyenes, férfias jelleme elegendő biztosítékot nyújtanak arra, hogy az autonómia jó kezekbe van letéve; nagy munkabírása lelkes munkaszeretettel párosulva pedig nem hagy kétséget aziránt, hogy azoknak a nehéz,

relormszerű feladatoknak, melyeket magára vállalt és maga elé tűzött, teljes sikerrel fog megfelelni.

Pedig soknemű feladatot kell végeznie. Caknem, mint a falu jegyzőjének, mindenhez kell értenie. Mégis talán egyik legjelentősebb feladata az erdélyi rom. kath. státus gimnáziumának felügyelése. Hogy ezt a feladatot mint tölti be Fejér Gerő dr., mutatja az, hogy abbéli hivatottságáért csak a minap nevezte ki a közoktatásügyi miniszterhez az Országos közoktatásügyi Tanács tagjává.

Egy évi s máris eredményesnek mondható működése a jövő biztos zálogát képezi.

Csikvármegyének a székelyföldi vikáriátust.

Csikszereada, 1912. november 25.

A görög-katolikus magyar plébánosság felállításával kapcsolatban elsőrendű fontosságú kérdés: a terbe vitt székelyföldi vikáriátus elhelyezésének a kérdése. A vikáriátusra kétségtelenül magyar nemzeti misszió vár a Székelyföldön az oláhosodás veszedelmes és tagadhatatlan folyamatával szemben. E misszió betöltésének első és legfontosabb feltétele az, hogy a vikáriátus a székelyföldi görög-katolikus magyarság középpontjában és egyúttal az oláhosodás veszedelmének leginkább exponált pontján nyerjen elhelyezést.

Ebben a kérdésben nem szabad, magyar nemzeti szempontból egyenesen bűn volna a vikáriátusra vágyó városok versenyében akként dönteni, hogy a döntésben akár az anyagi, akár a város nagyságában kínálkozó kényelmi szempontok domonáljanak. A főszempont az, hogy hol teljesíthető a vikáriátus legértékesebben nemzeti hivatását, vagyis, hogy melyik az a pont, amelyet a magyarság védelme céljából ez új intézményben rejlő és abból kiáradó energiával meg kell erősíteni.

A Székelyföld ismeretéből erre a főfontosságú kérdésre önként adódik meg a válasz.

Az oláhosodás veszedelmének leginkább kitett rész a Romániával határos Csikvármegye területe, amelyen egyúttal a székelyföldi görög-katolikus magyar polgárság zöme itt lakik. A tölgyesi járás lakosságának 64.5 százaléka görög-katolikus. Ezenkívül a vármegye gyergyószentmiklósi, felsőliski, szépvízi és káronyaljai járásainak közigazgatási területén is tekintélyes számmal vannak görög katolikusok.

Ez a most leszögezett tény azért esik döntő súlylyal a mérlegbe, mert a vikáriátus a maga erejének nemzeti szempontból való eredmé-

nyes kifejtésére csak akkor lesz képes, ha munkájában a népesség hasznos érzésének, nemzeti gondolkodásának, faji erényeinek és számbeli fölényének erejére közvetlenül támaszkodhatik.

Hisszük, hogy ezek a szempontok fognak érvényesülni a székelyföldi vikáriátus elhelyezése nagyfotosságu kérdésének megoldásánál.

Románia szerepe az új Balkánon.

— Az összeomlott státusquo. —

A balkáni államok egyensulya, a háború eddigi eredménye szerint jelentékenyen meg fog változni. Ennek illusztrálásul szolgáljanak az alábbi érdekes statisztikai adatok:

Az európai Törökország területe 169,000 négyzetkilóméter és népességének száma kerekben 6,500,000 ember. Ebből Bulgária meghódított közel 107,000 négyzetkilómétert és mintegy 4 és fél millió lakost. Ezen hódítás folytán Bulgária területe több lesz, mint 200,000 négyzetkilóméter és népessége körülbelül 9 millió.

Románia jelenlegi területe csakis 131,000 négyzetkilóméter és népessége 7 millió. Területe tehát Bulgáriához viszonyítva kisebb lesz körülbelül egyharmaddal és mintegy 2 millióval kevesebb a népessége.

Szerbia körülbelül 30,000 négyzetkilóméterrel lesz nagyobb területű és a népessége majdnem 1 millióval fog növekedni, nem tekintve Szandzsák-Novibazárt, úgy, hogy a területe 8000 négyzetkilóméter és a népessége 4 millió lesz.

Bulgária és Szerbia tehát, amelyek 25 évre véd- és dacszövetséget kötöttek, egyúttal majdnem 300,000 négyzetkilóméter területtel és több mint 13 millió lakossal szerepelnek, vagyis közel kétszeresen nagyobbak lesznek mint Románia.

Eddig Románia terület és népesség tekintetében mindkét versenyző államot meghaladta. Mostantól kezdve azonban Románia másodrangú lesz, azaz Bulgária után jön és ha Bulgáriát és Szerbiát, mint szövetségeseket tekintjük, akkor meg éppen e két állam mögé kerül oly annyira, hogy nem lesz szükségük e szláv államoknak Oroszország támogatására abban, hogy Romániát elnyomják, amint nem volt szükségük e támogatásra Törökország megsemmisítésénél.

A Balkán egyensuly tehát összeomlott és annak helyén egy nagy mélység keletkezett, amely türelmetlenül várja újabb szakmányát. Ezt jól érzi minden román, amde a státus quo azért mégis mégis megmarad?!

Létminimum és adósróf.

Azt sejtjük, hogy a 800 koronás létminimumot nagyon drágán fogjuk megfizetni mi, 800 korona kereseten felüli kispolgárok és jámbor újságolvasók. Az új adótörvény a jövő évben lép életbe és nem hiába 13-as számmal írjuk a jövő esztendő, de azt hisszük, sirva fogjuk ezt az évet emlegetni. Mert hiába emlegetik, hogy az új adó bevallással nem következnek be adóemelések és hogy a jövedelmi adót 30 millióban kontingentálták, mert azok a rendelkezések, amelyeket a kormány a mult napokban közreadott és a melyek az adókövetésnél közreműködő köröket kitanítják a szövönvényes adókövetés minden részletére, hogy maga ez a kitanítás a paragrafusok özöne és az ember beleszédül, ha olvassa, — azt sejteti, hogy itt mélyreható operáció fog történni az ember zsebére. A jelszó mindig az, hogy az adót nem emelik, ellenkezőleg kis egzisztenciáknak teljes adómentességet biztosítanak. 800 koronán aluli jövedelem teljesen mentes. A többieknek is jövedelméhez képest vetik ki adóját egy kerek összegben; de hogy jövedelmének az arányát, ha az adófizető fél ócska nadrágot eladja a handlénak, — ez csak az új adótörvény ötlete, mely, hogy rusztikusan fejezzük ki magunkat, belenez az ember hasába és olyan, szagló érzéket diszputál bele az adókövetéssel megbizott szimatolók orrába, hogy ezek az emberek minden fajta jövedelmét szigoruan számban vehessék.

Már néhány évtizede folytonosan emlegetik, hogy a direkt adókat nem emelik. S ezzel szemben az adózó fél évről-évre adóemelést tapasztal. És míg a régi adótörvények is ugy csinálódtak, hogy az adófizető fél adófelszámolással, kérvényeivel rendezes alákezesüléseket bontott, elkésett, de igazán sohas volt. Az adózó fél bölcs belenyugvással fizetett addig mint a köles, mert úgy is tapasztalta, hogy akár Ponciushoz, akár Pilátushoz szaladgál, hogy adóját leszállítsák, abból ugyan nem evett.

Azt hittük, hogy a nagy garral hirdett létminimumos törvény könnyíteni fog az adózó terheit. De mióta az új adó életbe léptetéséről szóló és kötetre menő végrehajtási utasításokba belenézünk, — kétségbeesve kapaszkodunk a levegőhöz, mert annyit utvasatott, a belüknek anyai labrinthusát, az óvatossá fiskális gondnak akkora mértékét látjuk arra, hogy az adófizető minden esetleges jövedelme kiszimatolassék, és kellő mértékben, sőt mértéken túl megadóztassék, hogy elmegy a kedvünk minden modern jelszótól, mely a kis egzisztenciákat 800 koronáig mentesíti ugyan, de a

hogy Ferdinánd cár az a győzelmében is óvatos és bölcs uralkodó, — békét akar. Érdekes levele van egy nyiregházi fehércseresztemének arról, micsoda érzés az, mikor az lakóit, színházak és tánctermekből kórházakká alakított épületekbe aszával húzzák a megcsontított, béna harcdiákat. Odalent a hosszú fehér inges Nikita, Montenegró cárja várta ki egy leányának írott költeményben azt a bölcs szentenciát, hogy a trón heverő hely. És ámbár az ő török háborúja kisére operatisszerű, és a moniknak alkalmas képfelvével tárgya, mégis hozzá tette előbbi bölcs szentencijához, hogy aztán a háború nem tréfa. Nem bizony! A nyiregházi magyar asszony levele rendkívüli borzalmas világot vet erre. Ha riporter írta volna, tulzást látnánk benne és nem hatna meg. De egy nő írja, akinek szent hivatása sebeket kötözni. Elmondja, hogy mikor egy vonat négy-öt száz halálraharigó sebesülteit megérkezik, akiket a kartárs tett szinte emberileg felismerhetlenné, — nincsen olyan kérges szív, mely egyasszem mindenkorra ne kiáltaná: Legyetek békeességben emberek! Ne kívánjátok a másét?

Hát még az Aleppóból hozott török katonák segítő eszköze, a kolera! Mi lesz akkor, ha a kartárs gyilkoló szeraszama mellett az őszeszufolt táborhelyen egyre-másra arat a halál dusa, száznál mértékben.

Talán az Aleppóból hozott fekete röm fogja a békét legjobban kísérgetni és a diplomatia urí buncszagának véget vetni.

Nászuton.

— Törődök. —

Állomában érek. A vonat hirtelen megállapodásra a fiatal asszony kinyitja szemét és mosolyogva mondja: —

— Hát ez a kedves felállítás és a kis álom. Csak

hogy — szomjas vagyok. Édes szívem, hol kaphatnék itt vizet?

— Oh, hozok neked rögtön, angyalom — siet felelni Artur, örülve, hogy kér valamit tőle a felesége; gyorsan kiszáll — Edit utána néz, látja, mint tűnik el az étterem bejáratánál. Aztán mulik az idő; perc perc után — már beszállnak az utasok. — Edit nyugtalan-kodva hajol ki az ablakon — végre megpillantja férjét, az ellenkező oldali ajtón kifelé sietve, élénk társalgásban két előtte teljesen ismeretlen egyennél. Mindhármán feléje tartanak, Artur gyors mozdulattal fönt terem, s egy karcsu, nevető, rózsás arcú fiatal nőt, majd egy izmos, széles vállu, már kisse élte urat segít a kupéba.

— Kedves, régi ismerősöm, Hódgy Géza, — siet bemutatni a jövevényt Artur, neje kérdő tekintetere. — Hódgy, ő nagysága.

Az ujonan érkezettek elhelyezkednek. Edit csakhamar megtudja, hogy Arturt több év előtt benes barátai viszony fűzte Hódgy Gézához, egy városban aszültek, együtt végeztek tanulmányait, de aztán Hódgy örökdíve atyja birtokát, átvette személyesen a gazdaság vezetését és állandóan falun lakott. Arturt viszont költve tartotta hivatala Budapestén, már évek óta nem látták egymást, míg a véletlen így összehozta őket.

— Hát csak megnőtültél már te is, barátom, — mondja Hódgy Géza. — De különös! Lásd, dacára annak, hogy megszakadt közöttünk az érintkezés, mégis egyet gondoltunk mindketten egyszerre.

— No, olyan egészen egyszerre mégsem, — szólít kődbe esengő, dallamos hangján Hódgy. — Hisz már mi régi, nagyon régi házasság vagyunk... Ugy-e, Géza, három hónap nem kis idő? — És képezeje csak, kedves barátom, mi most, épp úgy, mint kegyetek, nászuton vagyunk, dacára annak, hogy már a szorosan vett nézes heteket túl is éljük régen. Hanem hát ilyen falusi emberek, mint mi, nem rendelkezhetünk oly esabodon az időnk felett. Ugy tervezünk, hogy mindjárt a lakodalm után utra kelünk, annak rendje és módja szerint; de épp akkor regeteg sok volt a dolog

aratással, eladással. Az uram sehogysem kerithetett időt magának, s én vártam türelmesen, beletörődve a házasságot apró kellemetlenségeibe.

— Kérem, foglaljon helyet, — mondja Edit színtel nyugalommal, ami azonban rosszul sikerül neki, mert reszkető hangja, kelének lázas pihégesége nagyot is elárulja roppant felindulását.

— Miért kerestél fel? kérdé, nem engedve időt férjének a megszólalásra. — Nem irtam meg önnek, hogy azok után...

— Épp ez az, amiért magyarázatot kell követelnem tőled, Edit. Viseleted irántam öt óra óta kimagyarázhatatlan. Nem szóltam semmit, gondoltam, hogyha kiphentet a lefolyt napok és az ut fásadalmait, megváltozott irányomban.

— Persze, azt hiszed, hogy a szende, tapasztalatlan teremtés észre nem veszi, ha férje szinte személtárra gunyt úz legszentebb érzelmeiből? Én szerettelek, ifju lelkem teljes bizalmával, reményével biztam rád életemet, — s te azért mindjárt házasságunk első óráiban, a nászutunkon... oh... oh!...

Szavai zokogásba fultak. Artur magán kivolt.

— Edit, az égre kérék, beszélj értelmesen, nem értek semmit...

— Nem-e? Persze, nem sejtethetjük, hogy a billett-douz kihull valahogyan a kabát zsebéből és a címzett helyett maga a megcsalt feleség találja meg! Ah... nem hiszed? Hát lásd! És szemé elé tartott egy asztbontott levelet.

Edit e corpus delictitól drámai hatást várt. S a hatás csakugyan meglepő volt, oly meglepő, aminőt maga a fiatal asszony várt legkevésbé.

férje hirtelen eszté vizitát, még mielőtt fölcusdolt volna első meglepetéséből, két csattanós csókot nyomott orcájára, jobbfelől is, balfelől is.

— Edit! — kiáltá, még mindig nevetve, — tehát ez volt a bűnöm megcáfolatlan bizonyítéka? Ez nagyszerű! S e miatt szennvedtél annyit, szegény kicsi angyalom, s e miatt kellett nekem két halálosan félelmetjes órát átizzadni? No, ez kolosszális!

— Nem értem... rebegé Edit.

— Tudd meg tehát, hogy ezt a levelet egykor neked irtam!

— S mivel bizonyítja ezt?

— Ime, itt a bizonyíték! Augustus harmadika! Nem egy héttel réa volt a kézfogómk?

Edit halvány arcát pirlepte el — de ez öröm írja volt, párosulva resteskedéssel. Nem volt képes csak egy szót is szólani, anyai felindulás izgatottság és végre ez a gyors változat tulfeszítették idegeit. Pirulva rejtette arcát férje keblére és halk hangon sut ogra:

— Artur, kedves Artur, meg tud-e nekem ezért bocsátani?

A fiatal férj boldog mosolylyal ölelte magához visszahódított kis feleségét.

— Ezuttal igen, mert e kis kellemetlenség meggyőzött arról, hogy igazán szeretsz — más-ként a féltékenység így el nem ragadhatott volna! De meg kell ígérned, hogy ez volt az első és utolsó efféle jelenet, — mert hogy tizenöt év múlva is ilyen engedékeny leszek-e még: nem kezeshedhetem róla!

— Igérem, — mondá szép szeméinek egy édes, szereltemteljes pillantásával Edit. — De most már te is ígérj nekem valamit. Ugy-e, egyelőre önmagunkkal is beérjük — nem kívánám, hogy újra jönné alkalom ily reitentió helyzetre. — Hadd élvezzék Hódgyék zavartalanul nászutaszátuk...

— Tehát Hódgyé? — kacagott Artur. — Én örülök legjobban, ha szabadulunk tőlük! Még ma elbucszunkon tőlük!

S hozátadta gondolatban: — Bizony jobb, ha nincsenek velünk? — Olyan veszedelmesen szép szemé van annak az asszonynak!

— **Köszönet-nyilvánítások 1918-ban.** A kös-
tök költészetére a jövőre 24.240.000 K.-ban
van előirányozva, azelőtt 1917 évi 17 millió
168.000 koronával. A többlet tehát több mint
7 millió K., amit a fokozottabb mérvben esz-
közelendő utépitkezések indokolnak. A többlet-
ből 3 millió K. a törvényhatósági közsutak foly-
tatási költségére, 1 millió K. pedig a köz-
ségi közsutakon levő nagyobb fakidának vég-
leges jellegű hidakká való átépítésére fog for-
dítani. A kereskedelmi miniszter tárcája költ-
észetének indoklásában megemlíti, hogy
egy új építési programot dolgoztatott ki,
amely szerint a közeli években 3760 km. tör-
vényhatósági ut less kiépítendő. Ennek költ-
ségei 60 millió koronára fognak rugni.

CSARNOK.
A kialudt lámpa.

Akármit beszélnék önök, mondta a halga-
tag kriminalista, lehetnek olyan esetek is, mi-
kor a férj egyetlen zokszó nélkül zárja el szí-
vebe a fájalmát. Én közelről ismerem azt az
embert, aki egy borzasztó éjszakán megtudta,
hogy felesége óva óva csajja, s bár minden
tekintetben korrek és egész férfi volt, semmit
se tett, hogy a maga mondhatatlan szenvedé-
sért bosszút álljon.

A történet hőse egy csöndes hivatalnokem-
ber, egy nyugodt és álmodozó filiszter, aki
él képzete, hogy minden vihar nélkül fog
eljutni ahhoz a határnyí gódróhoz, ahol min-
den emberi törekvésének vége szakad. Nappal
az akáit bujta, este pedig odahaza gubbasz-
kodott a nagy petróleumlámpa alatt, ahol a
felesége tíz éven át csupa asztalkendő stik-
elt, a kicsike leánya pedig hangosan silliabi-
záva olvasta a gyermekjóság meséit.

A ház asszonya tíz éven át csupa tulipán-
os asztalkendőt stikkelt, csak egyszer térve
el megszokott kedvvelésélől akkor, mikor a
hosszulábú gólya ott keringelt a tómszi kis
kémény körül. Változatosság okából ekkor csip-
kés főkötőcskék s egyéb fölötté neveléses hol-
mik öltöttek alakot a családi lámpa alatt. A
férj házasipka alatt szóltanul pipázva, ő nem
egyszer sünny halgatással ezt gondolta:

— Teremtuccse, az se éppen utolsó dolog:
filiszterként végigtengődni az életem...

Történi egyszerű, tíz éves stikkelés és hor-
golás után, hogy az asszony egy napon meg-
betegedett és ágyának dőlt.

A férj csak annyit látott, hogy tíz éven át
bűsége társá mindjobban sáppad és elgyöngül,
egykori gömbölyűsége meséje és álommá lesz,
s hogy a halászokban immár hajnalig se al-
szik ki a sárgafényű petróleumlámpa. És a
pamutok, a selymek a sokszínű címák hábo-
ritlanul pihennek a kicsike munkasokásban,
ahol mások egy fehér kéz babrált közöttük.

— Mi lesz mindebből? — gondolta a
csöndes ember és a hátán jéghideg nyílalás
futott végig.

Egy éjjel furcsa dolog történt: a beteg
halkan megszólalt. Ezt mondta:

— Tamás, gyere ide az ágyamhoz...

— Nem alszol? kérdezte a férj, és az u-
jságot, mely fölött bóbiskolt, gyorsan letette
a kezéből.

— Tamás, — susogta az asszony — ne
bolondíts, tudom, hogy meghalok... Lehet, hogy
meg élek a jövő vasárnapig, de az is lehet,
hogy holnap reggelre már mindörökre néma
és süket leszek... Nincs sok időm, Tamás,
nincs, nincs — azért kérlek, hogy még leg-
utójjára megtegy nekem valamit...

A csöndes ember arca görcsösen vonaglott,
az asszony pedig halhatárványan folytatta:
Egy kértést akarok hozzá intézni, egy
nagy kértést, — olyat, melyért még az emlé-
kem is megálkozod. De mindegy, akármilyen
vár is rá azután, — a földben sem lennének
boldog, ha most ószintén nem beszélnék veled.
Tamás, arról van szó, arról van szó...

— Mirel? — kérdezte a férj, és a szive
oly borzasztóan dobogott, hogy kénytelen volt
lealni az ágy szélére.

— Arról, — pihegte az asszony, a szemét
lebuynya — hogy még halálom előtt el akarok
bucsnizni valakitől.

— És ki az a valaki? — mondta a férj,
de a hangja oly furcsa és szokatlan volt, hogy
még a saját fülsének is idegenül csegett.

— Az asszony végigsimította kezével a pap-
lant, kiváló szemébe bágyadt mosoly költözött,
és halkan, mintegy magának, rebegte:

— Soókytól...

— Miért akarsz elbucsnizni Soókytól? —
kérdezte a férj, aki úgy érezte, mintha egy-
szerre valami mérhettelen óceán alá merült
volna s a hullámok fenyegetőleg fölője toriód-
nának.

Az asszony felnyitotta a szemét s álma-
dozva oda fordította a nyezetet felé.

— Mert szeretem. Őt szeretem egyedül és
a kis leányomat...

— Tamás kísérletet tett, hogy felugorjék,
de egy borzasztó erő — úgy érezte — fogva
tartja.

— És mióta szereted? — mondta reszketve.

— Mindig, a mióta csak ismertem. Már
akkor szerettem, a mikor te a kezemet meg-
kérted. De apa nem akarta, hogy az óvé le-
gyek és ő is rábeszélte, hogy a szülem éke-
rátának engedelmesskedjem. Eppen tíz éve an-
nak, Tamás, hogy veie egész a sirig eljegyez-
tem magamat...

— És megcsaltál vele.
Az asszony szelíden elmosolyodott.

— Megcsaltalak? Őt csalalm meg te veled,
Tamás, mert téged ölettelek, mikor minden
idegszálam csak ő réá gondolt. De nem pa-
naszkodom, hogy boldogtalan voltam, mert
ő csókoltam, a mig te a dolgaid után jártál...
Mindennap boldog voltam egy félórátig, — és
most nyugodtan halok meg, mert nem életem
hiába...

— És... a... gyermek? — dadogta a férj.
Az asszony elfordította szemét, melle ki-
nosan zihált, majd forró könnyek peregetek vég-
ig lábán égő arcán.

— Édes kis babám, — susogta — édes
kis csöppségem, hát egyedül maradsz...

A kis leány most is a mesekönyvével jás-
szott, a nagy, havas képekkel, melyeken piro-
s főkötős farkasok, nagyszakállú hegyi manók,
csillogó homioku tündérkisasszonyok társol-
tak egymással.

A férj odanézett a lámpa alá és pillantá-
sában undor és gyűlölet szikrázott...

— Kicsi kis angyalom, ki fog téged sze-
retni ezután? — rebegte párnái között a bü-
nös asszony.

De hirtelen elfordította a szemét és forró
kezével megragadta a férje kezét.

— Hivassa el Soókyt, ha a jó Istent is-
meri... Látni akarom, csak egyszer akarom
még látni, hogy nyugodtan meghalassak...

A csöndes ember ekkor föltek az ágy szé-
léről és a ceruzájával ezt írta egy szelet pa-
pírosra: »A kedvese haldozik és látni akarja.«

— És a cédulát elküldte a minden leánnyal,
aki odakünn a konyhában siránkozott...

— Eljött Soóky? — kérdezte valaki az
elcsöndesült kompánia tagjai közül.

— Meghallt az asszony?

— És a kicsiny leány kire maradt, hogy
az édes anyját eltemették?

— Az asszony a szeretője karjaiban halt
meg, a kicsiny leány pedig kolostorba került
és onnan is ment férjhez egy vidéki földbir-
tokoshoz. A férj pedig öt nap múlva hazajött a
temetésről, egy ideig bezárkózott a házába,
de később épp úgy eljárt a hivatalába és a
kaszinóba, mint annak előtte, mikor még a
sárgafényű lámpa alatt töltötte el a lefekvés
előtti órákat... A holt asszony kedvesétől nem
kért elégtételt, sőt nem is bántotta, mikor va-
sárnap délelőtti órákban a föltca korzóján ösz-
szetalálkoztak... Ugy rémlett neki, hogy az
egész mesét csak álmodta: a stikkéző asszonyt,
a fehér estét, a kályha tüzét, a sillabiláló
kis leányt. Néha úgy tetszett neki, hogy az
egész élet csak egy ködös regény, melyet va-
lami sulyos betegágyon álmodott végig, s a
miből egy-két édes sziv, egy-két drága hang
érhetetlenül odatpad az agya velejéhez. »Szép
meseasszony, susogta néha, mikor egy-egy lé-
léjzszakán az álmból fölriadt piroshóbítás sil-
labiláló kicsiség, miért hogy szétfosztottak a
semmisségbe?..« És a sötétben a másik ol-
dalára fordulva a deresszakállu ember gyer-
mek módjára sirni kezdett...

NYILTTÉR.*)

Mély tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű közönséget, hogy a sziniidény
alatt a VIGADÓ KÁVÉHÁZ és ÉTTER-
MEI esténként nyitva vannak, hol ki-
tűnő zamatos boraim és izletes kony-
hám a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

A szinelődások után minden este
RÁDULY BÉNI ÁRPÁD zenekara
hangversenyez.

Becses pártfogásukat kéri

Kiváló tisztelettel
Jakab Ödön,
vendéglős.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal fele-
lősséget a Szerk.

Kincses Kalendárium 1913.

A váru-várt tanácsos, az intim jóbarát, bajlank
tudója, tudatlanságunk bölcs oktatója megérkezett.
Jötték kiváncsiaink lelkünk a Kincses Kalendárium
érő-évre oly nagy haladási, tökéletesedési, grzda-
dást mutat, hogy kétkedőnknek kellett, vajon az 1913-as
megint jobb lesz-e előjénél, mert erre a rekordra
vállalkozni nem csekély feladat volt. De későgünk
elcsúszott. Az új kalendárium azt bizonyítja, hogy a
szerkesztők éberéregnek, gondjainak, teleményeinek,
folytonos tanulmányának sikerül a legjobbnál is még
egy foktal jobbat produkálni.

Valamikor nem is olyan régen, valahol, nem is
olyan messze földön, a napár volt a könyv. Az
egyedüli, a titárolagos. És ebben a könyvben volt
egy kuria kalendáriumi rész, időjósítás, néhány rossz
novella, szépségtudós adomák. Esekben az adomák
listák és mulatók derék elnök. Egymásnak vidám
törkölken föltiláltak, néha szászor is ismételték és

szászadomra éppen olyan szűs kedvvel, jóisten ka-
cagtak a löselek agg vicekonn, mint a mikor azon friss-
alben kapkák.

Haladásunknak érdekes mérföldjelzője az a mos-
tani napár, a melyet a még legjobb értelemben mo-
dernnek nevezhetünk. És a külsején, a nyomásán, a
formáján is megmutatkozik a szaktit és a petriárkális
idők kezdetlegességével és korunk mozgó erőjének
a gardsági világgörlőgének uralma. Es a könyv
olcsó, tartós, tisztán nyomott, osaknem hatóság lapra
terjedt, csinosan be van kötve és — két koronába
kerül.

Mit vásárol az, aki ost a két koronát kidjja?
Nem egy könyvet, hanem egy egész könyvtárat, a
melyben összeszűrtve megtalálja mindazt, a mi uap-
jainkat izgatja, foglalkoztatja, a mi korunk művel-
tségének elengedhetetlen tartozéka és azon tul —
mint Hamlet mondja — a szászad tökélet és tulajdon
korunk lenyomatát. Holt tudás, az arkiyumban való
porhalálra kárhoztatott adatkészlet nincs benne, hálá
latennek. A Kincses friss, modern, aktuális. De ilyen-
nek — nem mondhatunk róla egyebet — mindent tud.

Maga a kalendáriumi rész is más egész tudomány.
A ki alaposan végig tanulmányozza, az tisztában lesz
az alkalmazott csillagászat legfőbb principiumaival
és közben elcsajított egész csomó becses gyakorlati
ismeretet. Kitűnő gondnal van összerakva az év
története. Nekünk gyakran nyíllt alkalmuk rá, hogy
a Kincses Kalendárium régi évfolyamaiban valamely
hírol, vagy külföldi, politikai, vagy szociális, irodalmi
vagy műveltségi esemény nyomát keressük. Kalauzánk
mindig megbízható. És hogy mily fontos szolgálatot
tessz bárkinak, a mikor a késelmű történetében kutató
adatok után, azt valójában csak a hozzáértő tudja
megállapítani.

A mult év legkimagaslóbb nemzetközi eseménye
az olasz-török háború. Az olvasó, ki belelőrádtt abba,
hogy napról-napra figyelemmel kövesse az ujságok
híradásait a háború érdeke és izgalmas fordulólól,
megtalálja ebben a könyvben az egész hadjárat pra-
matikus, összefüggő, pompásan megírt történetét
az előeményektől a svájci béketárgyalásokig, tehát
a dráma szerencés befejezéséig.

Mi érdekli ma a legérősebben a modern embert
a technikai csodái közül? A repülések immár meg-
oldott problémája. A Kincses Kalendárium nagyszerű
cikkelyt szentel az aviatikának és pompás képekben
mutatja be a repülőgépek legfőbb típusait. Azzal, hogy
az 1911-12. év aviatikai eseménycit fölörolja, egy-
ütt elkíséri ezt a bámulatos emberi alkotást fejlődé-
ségének legvégéig, legtökéletesebb fokáig.

Van egy fejezete, nyomban ez után, a mely ma-
gyar költőkötől és íróktól szól írásban és képsben. A
jelen toldopontjéről visszavisz a magyar multba, tek-
nika helyett a szellem elvontabb alkotásait méltatja.
De annyit melegség közvetlenség a mellett annyit
pozitiv tudás van ezekben az essay-kben, hogy iro-
dalomuk létét száradat egészen megérvénülük. Köz-
lé hoznak szívünkkel, vonzó és nemes formájukkal
megkedveltetnek sulyos és absztrakt tartalmukat. Na-
gyon kedves és formás az a cikk is, a mely az állu-
pokrak a művészetekben való szerepeltetését mutatja
be néhány jól sikerült ábrában és egy gyorsan össze-
göngyölt szövegben. Jókat legendás lősitári Krónika
jelen teljes szűvögét találo magyarul azokkal közli
lakos és ábrándos diákjainak bizonyára nagy öröme.

Még mindig a szellemi tudományok körében idő-
zik Kalendáriumunk az 1849-1906 évek országgyűlés
hiteles történetének előadásával. Ez a dolgozat be-
cses szolgálatot tess neucsek azzal, hogy széles kör-
ben terjeszt el megbízható történelmi ismereteket,
hanem még inkább azzal, hogy nekünk hozzájárított,
régli ujságokban, levélárkában, országgyűlési naplók-
ban lappangó adatokat hoz a nyilvánosság napvilá-
gára. A nagy terjedelmű értekezés, a mely az április
14-iki drámát oly meglapó erővel adja elő, a könyv-
nek egyik legértékesebb, legösszefoglaló darabja.

A magyar mult művelődéstörténetébe vezet vissza
az a gondosan illusztrált cikk is, a mely a régi ma-
gyar kalendáriumokat mutatja be, kőtűlik a csaknem
kétszázéves tartódomát, a száztizenhárom éves
kolozsvárt. Ugyanebbe a körbe tartozik a Budapest
éplőtművészetű négyrészléről szóló munka, a mely a
lázasan épülő nagy város öltözésének történetét mar-
adványait igen szép és tiszta képsben szemlélteti. Ide-
gés a jászok és kunok híres népéről írott krónika is
s a szabad királyi városok kiváltságainak ismertetése.

Jat hely a természettudományoknak, a medika-
nak, a kortárszettek, a szinpadl művészetnek, de
Hogarh, a nagy angol szaritikus felső művészetének
is. Erre a kis történeti tanulmányra külön szerete-
nem fölírni az olvasó figyelmét: valósasok mintája
ez annak, hogyan lehet népszerüsíteni az érdeklődé-
stűktől távolos tárgyakat is, az előadás folyamato-
sága, élénksége, lendülete által. S hozzá a jeles
képek egész sokasága csaknem hálánytalan fogalmat
ad e nagyon komplikált, melyen láz, sokoldalú mű-
vészti egyenletéről. Ityon a régi magyar színészek
mulékét kegyelettel megújító tanulmány is! Csupa
friss szín, melegség, jóleső elmerengés régi nehéz
idők utató hőseinek élakult alakjai.

Az olasz-török háború méltó másaként a stoh-
holmi béke háborúnak, az Olimpiászoknak is kimerít
és érdekeltesítő történetet kapjunk több mint másfél
ötrü nyomtatott lven, amely tele van szórva a leg-
szébb és legjellemzőbb képekkel.

Még csak egy kulturörténeti tanulmányról hadd
szójunk: A könyvtárak történetét dolgozta föl valaki
itt annyit gondol, avatósággal, tárgy iránti lelke-
sodással, a mesnyit megannyi akadémiák értekezés-
ében hiába keresnénk. A jelenkor kulturájának nagy-
hatású dokumentuma ez a dolgozat, a mely a világ
legelső könyvtárainak keletkezése történetét elbeszél-
vén, megjelöl nemzetünk helyét is az e nemű kul-
turalkutások megteremtőinek sorában.

Mint hatalmas szőrákóród fejezi be a nagyobb
cikkeket és az összefoglaló munka. Természetes, hogy
ez a mi tájékoztatónk itt nem teljes. Megannyit be-
cses és előadására méltó dolgozót még sim szerint
sem említhetünk föl. De aki a könyvet megveszi,
megfogja találni benne eseket is. És mindenki meg-
fogja találni a Kincses Kalendáriumban azt, a mit
heres, a mire aggodalmat, szorongatást, köznap
gondja, vagy látható tudásvágyunk közben feleletet vár.
Kérdéseit és felől fog nektek. Zörgönöket kin-
csest háznak a tjaín és megnyitattik nektek. Kap-
ható Várk L. könyvkereskedésében Csikszeredában.

Szerkesztői üzenetek.

V. Gy. A beküldött közleményt már közöltük,
szndífogva újabb közlést mellőztük.

Munkatársainknak. Munkatársainknak szives ta-
domására hozzuk, hogy a lapunknak ezant kísératok
leadását határidejét hatfőn dőli 12 órában állapítot-
tuk meg, mi okból felkérjük, hogy azokat a jelsett
határideg szerkesztőségünkhez juttatni sziveskedjen-
ek, nehogy kénytelenek legyünk a követhető száma
halasztani. Természetesen friss híreket és kisebb
aktuális dolgokat lapunkraíg jözve is elfogadunk.
R. S. Gyergyótotlgyes. Sajnálattalra nem kö-
szölhető.

Szám 6582—1912. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A csikszeredai kir. járásbíróóság mint
telekítőnyi hatóság Ábrahám Józsefné szül.
Balló Annának Ferencz Albert ellen végre-
hajtásos ügyében végrehajtató kérésére a
végrehajtási árverést 87 kor. s jár. erejéig a
csikszeredai kir. törvénysszékhez tartozó csik-
szenmártoni kir. járásbíróóság területén lévő
Csikszenmártoni község határában fekvő a
csikszenkirályi 1487. sz. tíjkvben a f alatt
foglalt 911. hrsz. ingatlanra 7 kor., 1972. hrsz.
ingatlanra 17 kor., 2055. hrsz. ingatlanra 15
kor., 2142. hrsz. ingatlanra 11 kor., 2496. hrsz.
ingatlanra 43 kor., 3555. hrsz. ingatlanra 32
kor., 4038—1. hrsz. ingatlanra 2 kor., 4313—1.
hrs. ingatlanra 12 kor., 2061—1. hrsz. ingat-
lanra 6 kor., 2148—2. hrsz. ingatlanra 17 kor.,
3515—1. hrsz. ingatlanra 17 kor., 2141. hrsz.
ingatlanra 11 kor., 3326. hrsz. ingatlanra 86
kor., 3262—1. hrsz. ingatlanra 21 kor., 3574.
hrs. ingatlanra 22 kor., 560—561. hrsz. inga-
atlanra 309 kor., ezenul megállapított kiki-
áltá-i árban elrendeli azzal, hogy az árverés
a 3262—1. hrsz. ingatlan 1/2-ed részére C.
alatt öz. László Józsefné sz. László Róza ja-
vára bekebelezett életfogytiglan haszonélve-
zeti jogot nem érinti. Az árverésre határna-
pul 1913. évi január hó 25-ének d. e. 9
óraját Csikszenkirály községházához
tűzi ki. Árverezni szándékozók tartsonak min-
den egyes ingatlan kikáltási árának 10% -át
mint bánatpénzt készpénzben vagy óvadékké-
pes értékpapirban a kitledőtt kezéhez letenni.
Vevő köteles a bánatpénzt az általa ígert v-
telár 10% -ág nyomban kiegészíteni, mit ha
meg nem tenne igérete figyelmn kívül ma-
rad s a haladéktalanul folytatandó árverésen
részt nem vehet. Az ingatlant a kikáltási ár
1/2-ánál alacsonyabb áon el nem adható. Vevő
köteles a vételárat két egyenlő részletben és
pedig az első az árverés napjától számítandó
15 nap alatt, a másodikat ugyanazon nap-
ól számítandó 30 nap alatt, minden egyes v-
telári részlet után az árverés napjától számítandó
15 nap alatt, a másodikat ugyanazon nap-
ól számítandó 30 nap alatt, minden egyes v-
telári részlet után az árverés napjától számi-
tandó 5% kamatokkal együtt a csikszeredai
kir. adóhivatal mint bíró leteti p'ntárolni le-
fizetni. Vevő köteles az ingatlant terhelő és
az árverés napját követőleg esedékes adókat
és átruházási illetékeket viselni. A tíjkvi ha-
tóság vevőknek a vételi bizonyítványt az ár-
verés jogerőre emelkedése után fogja kiadni
mikor is a megvett ingatlan birtokába lép-
hetnek. De a tulajdonjogot javukra csak a
vételár és kamatainak teljes lefizetése után
fogja bekebelezni.

Eszen árverési hirdetmény és feltételek a
hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróóság
mint telekítőnyi hatóságnál és Csikszenkirály
község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverést a fontí tíjkvben az
5877—912. tkvi számú kövételére vonat-
kozóan feljegyezni s a hirdetményi kivonatot
valamelyik csikszeredai lapban közöstenni
rendeli.

Jelen kérés költségeit 15 kor. 55 fillérben
végrehajtást szenvedő terhére megállapítja.

Csikszenmárton, 1912. évi november 7-én.
Márton Sándor s. k.
bir. jegyző.

A kiadvány hitelűl:
Szabó, kir. tkv. h.

Kiadó! Egy esetleg két
butorozott szoba
azonnal. Munka-ü. Cim a kiadóhivatalban.

ÁRUFÁZ
Brassó, Buzasor 9.
Egyedüli különlegességi vállalat:
Divatós szőnyegek,
Függönyök, garnitúrák,
Pamlagtakarókban.
Butorszövetek, matracoárdli.
Legnagyobb raktár linoleumok-
ban és vízszakos vásznakban.
Széles kiállítás! **Legelőcsőbb árák!**
31—50

KÉT DARAB TEKEASZTAL
teljes felszereléssel minden áron eladó.
Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 2-2

Modern kütépités.
Új kutak építését cementgyűrk-
kel, sülyeszto rendszerrel s kisz-
ródt régi kutak lennebb sülyesz-
tesét jutányos áron elvállalom.
Nagymihály Sándor, 51—
cementárúgyár és építési anyagkereskedő
Csikszeredában, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

Szám 351-1912.

Faeladási hirdetmény.

A csikpálfalvi közbirtokosság eladja Csikpálfalva községhez tartozó 1912. évi november hó 30-án d. e. 9 órakor kezdődő zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a tulajdonát képező és Csikpálfalva község II. határában fekvő „Keresztes patak” nevű erdejében 4572/1888. F. M. számú rendelkezés alapján szálaló kihasználásra kijelölt területen a kereskedelmi célra alkalmas és törzsenként kibélyegzett lucfenyőfa állományát.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti felvétel alapján a következők van becsülve:

a) A mintegy 18-8 k. hold kiterjedésű erdőben 1933 drb. álló lucfenyőfa, melynek átlagos mellmasszági átmérője 42 cm. együttvéve mintegy 2895 m³ hasznofát tartalmaz.

Ezen erdő a romániai „Agas” vasúti állomástól 10-6 kilométernyire fekszik.

Kihasználási időtartam egy év.

Kikiáltási ár 17693 (Tizenhétézer-hatszázkilencvenhárom) korona.

Bánatpénz a kikiáltási árnak legalább 10 százaléka.

Árverési és szerződési feltételektől eltérő vagy később érkező és utó ajánlatok nem fogadhatók el.

Becsáron alól eladás nem történik.

Zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökéhez nyújtandók be, s ezekben pontosan megjelölendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. Írásbeli ajánlatok bélyeggel és megfelelő bánatpénzzel látandók el.

Az árverési és szerződési feltételek a csikpálfalvi közbirtokoságnál és a csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikpálfalva, 1912. évi október hó 25-én.

Az erdőbirtokos nevében:

Gál József,
közbirtokossági elnök.

Szám 11068-912. tkvi.

3-3

HIRDETÉMNY.

Caobotfalva község tkve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokról névze, melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1912. évi december 19-én fog kezdődni.

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen nemaloni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi tkvi. végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű barnadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a tkvben előforduló bejegyzésekre névze okadatolt előterjesztést kívánunk tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitöltött határnapok kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírási az 1886. XXIX. t. cikk 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7, 8, 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megazerezzék iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait az ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlesztési engedélyt nyilváníttatása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg mentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Csikszereda, 1912. évi október 29-én.

Geozó s. k.

kir. tszéki bír.

A kiadmány hitelül:

Kozma,

kir. t. lelkönyvezet.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VIII., József-körut 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kétütemű étterem. Mérés-kelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezését elfogadjuk.

Estéknint FARKAS VINCE

hírneves cigányprimás teljes zenekarával

HANGVERSENYEZ.

Szives pártfogást kér

Szabó Tivadar tulajdonos,

a „Nemzeti Kaszinó” volt helyettesítője és a „Jelli” volt főplacéje.

10-10

Szőnyegáruház.

Szőnyegek, Linoleum, Függönyök,

legnagyobb választékban, postai megrendelések azonnal el lesznek intézve.

Tellmann & Speil

— Brassó, Buzasor 8. —

7-30

MÁTHÉ JÓZSEF

női divat-kalap-üzlete

Csikszereda (Grünwald A. ház).

A legjobbnak elismert
Emke linoleum
padló fénymaz. — Egyedüli raktár:
NISZEL JAKAB
vegyeskereskedése, Csikszereda.
(6-30)

Takarékos háziasszony,
otthon készíti likőrjeit, miáltal jobbat, szebbet, tisztábbat és olcsóbbat kap mintha készzen venné.

Következő likőr essentia kaphatók

Allesch,	Kárpáti keserű,
Barack,	Lávé,
Cacao,	Kömény,
Csészárkörte,	Maraschino,
Chartreuse,	Mogy,
Curacao,	Rum,
Dió,	Vadász likör,
	Vanília.

Ára egy üvegnek használati utastájjal 60 fillér. 7-50

Amerikai fogcsoppek a fogfájást azonnal megszüntetik. — Saját készítése Mentholos ésborszesz a legjobb házi-ször. — Liliontoj crome, szappan és pudor a legjobb és legártalmatlanabb kéz- és arcápoló szerek.

Valódi angol, francia és hazai illatszerek, óriási választékban kaphatók

BARLA DEZSŐ
gyógyszerésznél, Csikszereda.
Postai rendelések azonnal intézettek. 10 koronán felüli rendelésnél franco.

Eladó ház és butor.

Csikszeredában a Hargita-utca 13. szám alatti 3 szoba, 2 konyha, élelőkamra, 1 pincéből álló kőház a hozzátartozó 2 udvar és nagy kerttel szabadkézből, ugyanott házi butor és egy jó karban levő zongora is — elköltözés miatt sürgősen eladó. 2-2

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy folyó évi október hó 1-én Gyergószentmiklóson a Merza- és Bocsánczi-féle házban, vezetésem alatt a legjobb készítséggel

„ANGOL URI SZABÓSÁG”

cég nyílik meg, mely abban a helyzetben lesz, hogy a legmagasabb igényeinek megfeleljen. A nagyérdemű közönség szives pártolását kérve vagyok. Kitűnő tisztelettel **Hert Márk** férfi-szabó.

PALMA

valódi

NAUCSUK-CIPÓSÁROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

ELSŐ MAGYAR VILAMOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.

STOWASSER JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi tárogtató és a hangfokozó gerenda feltalálója Budapest, II., Lanchid-u. 5. Gyár: Őntőház-u. 2.

Ajánlja a saját gyárában készült hurok, vonós, fuvó és ütő hangszereit és azok alkatrészeit, Quintesszta hurokat.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés szerint. — Tarogató rőpafából, ujezást billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb. — Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, 5 firtól feljebb. Különlegesség acélhangú hangverseny harmonikák, saját minták.

STOWASSER a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármily hegedű vagy gordonka jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 firt.

Harmonium világhírű legjobb gyártmány 65 firtól feljebb. Javítások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert kitűnő minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosan a legszilidabb kiszolgálásról elismerve. — Árjegyek kívánatra ingyen és bérmentve. —20

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján fogatosítom.

Külföldi tanulmányi utamból hazaérkezve, azon helyzetben vagyok hogy a

LEGJABB DIVAT SZERINTI

„ NŐI DISZKALAPOKAT ”

mindenkor a legizlésesebben kiállítva jutányos áron árusíthatom.

ÁTALAKÍTÁST ELVÁLLALOK.

LIGETI SAMUNÉ NŐI DIVATKALAP NAGYRAKTÁRA, CSIKSZEREDÁBAN.

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján azonnal fogatosítom.

Női divatkalap újdonságok.

REISZ MIKSA butorgyára

Békésosa-ba-Nagyvárad
Brassó,

Kolostor-utca 32. szám. Telefon 513. szám.

Saját készítményü, kiváló minőségü modern asztalos és kárpitozott butorok jutányos árban. Müipar tervezési rajziroda.

15-50

Ha olcsón és jót akar vásárolni, tegyen próbát!

Felhívom a figyelmét a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáromat meglátogatni, hol az összes raktáron levő butorokat, ugyint:

EBÉDLŐ-, HÁLÓ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEK, BÖRGARNITURÁK, DIVÁNYOK ÉS MADRÁCOK

minden kivitelben és rendkívüli nagy választékban, valamint a legjobb gyártmányu varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezek, melyek igen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elárulva. Minden tölem vásárolt varrógépért 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógépeket 54 K-tól, gramafonokat 40 K-tól és kerékpárokat 110 K-tól fennebb árusítom.

VARRÓGÉPEK-, KERÉKPÁROK- ÉS GRAMAFONOK-hoz mindenféle alkatrészek kaphatók. — *Jutításokat a legjutányosabb árért eszközök, jótállás mellett.* Maradok kiváló tisztelettel

Ackermann Ignác, butor- és varrógép nagyraktára
Csikszereda, Kossuth L.-utca 9. sz. (Lukács Juliska-féle bérpalota).

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás.

Egyem nagy forgalom és kevés haszon!

Mindenféle asztalos-, kárpitos- és díszítőmunkákat elvállalok.

Üzlet megnyitási jelentés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalkatrészekben, tűkben és varrógépolaiban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünk a nagyérdemű közönség szives jóindulatába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, — amelyekben „SINGER” varrógépek árusítatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak

Figyelmeztetés. Az összes más üzletek által „SINGER” név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezethen, szolgáltatási képességben és tartosságban is messze elmaradnak. 14-52

URAM!

Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóévtágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

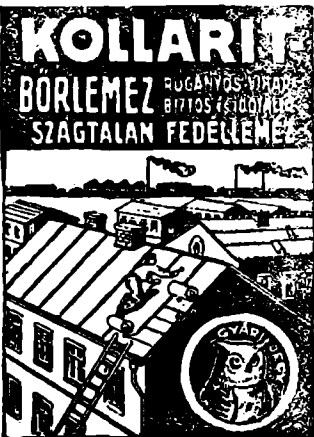
Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csalikvármegye részére:

Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis özv. Nagy Istvánné „Zöldfa” vendéglőjében, az Európa-szállodában és a vasúti étterembe kapható.

(15) 45-52

„KOLLARIT” BÖRLEMEZ

kaucuk compositioval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedőlemez. A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze

végtelenül tartós.

Régi zsindely tetők átfedésére kiválóan alkalmas.

Sem mázolni sem mészlével bevonni nem kell.

Kapható: 3-4

NAGYMIHÁLY SÁNDOR
építési anyagkereskedőnél, Csikszereda.

Schvarcz József és Társa
Budapest, Váci-körút 53 sz.
Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki gőztakarmány fűlesztő

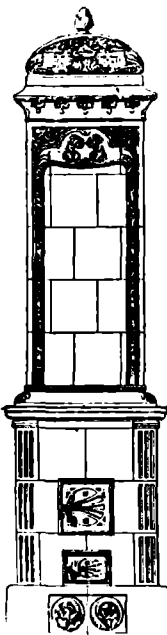
65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.
Fűleszt 40-60 perc alatt.

Hordozható pálinkafűző üstök.

100-400 liter űrtartalom. — Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angol marha- és lónyirógépek és ollók.

*****
Betáblázásos kölcsön. Előnyös feltételek mellett első helyen való betáblázásra szántó, kaszáló és erdő birtokra pénz kölcsön kapható. Cím a kiadóhivatalban.
*****

Szépség,
jószág
és
olcsóságánál
fogva

Első helyre küzdötte fel magát
A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ

cserépkályha, különösen *hálószobák* és *ebédlők* részére ajánlom gyorsmelegítő agyag-kályhámat, melyek azon kiváló tulajdonsággal bírnak, hogy oly gyorsan fűtenek, mint a vaskályhák, de a meleget ép úgy, mint az eddigi cserépkályhák, hosszú ideig megtartják. — Ezen kályhák a legnagyobb fűtőképesség és jelentékeny tüzelőanyag megtakarítás közönsége mellett készítettnek. Ezen gyorsmelegítő kályháim a vas- és cserépkályha összes előnyeinek szerezésére egyesítésére és teljes joggal álltom, hogy a jelenkor legelőkeltebb kályhájai:

A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ CSERÉPKÁLYHA.

Kivánatra kályháimat kizárólagos Coaks- és szénfűtésre gyorsmelegítő Dauerbrand-betéttel látom el. — Takaréktűzhelyek megrendelésénél kérem megnevezni, hogy jobbra a falhoz, balra a falhoz vagy szabadon állva kívántatnak-e. Takaréktűzhelyeknek és fürdőkádaknak a legjobb Chamotteból, fehér, márványozott és kék csempék készülnek. Azoknak ára nagyság és kivitelük szerint állapíttatik meg. Felvilágosztatással igen szivesen szolgál az érdeklődő közönségnek, valamint a kályha és csempé mintákkal is

11- LAURENTZI RUDOLF kizárólagos elárúsítója Gyergyószentmiklóson.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartósságú, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.